

Näringsutskottets utlåtande 2021/22:NU28

Subsidiaritetsprövning av kommissionens förslag till direktiv om tillbörlig aktsamhet för företag i fråga om hållbarhet

Sammanfattning

Utskottet har prövat kommissionens förslag till direktiv om tillbörlig aktsamhet för företag i fråga om hållbarhet. Utskottet anser att förslaget strider mot subsidiaritetsprincipen i de delar som rör bestämmelser om att företagen ska ta vissa hänsyn när de fastställer rörliga ersättningar (artikel 15.3), aktsamhetsplikt för medlemmar av företagets ledning (artikel 25) och införande och övervakning av åtgärder för tillbörlig aktsamhet (artikel 26). Utskottet föreslår därför att riksdagen lämnar ett motiverat yttrande till Europaparlamentets, rådets och kommissionens ordförande.

Utlåtandet innehåller en reservation (M, SD, KD).

Prövade förslag

Kommissionens förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om tillbörlig aktsamhet för företag i fråga om hållbarhet och om ändring av direktiv (EU) 2019/1937, (COM(2022) 71).

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	4
Ärendet och dess beredning.....	4
Bakgrund	4
Kommissionens förslag	5
Utskottets prövning.....	7
Subsidiaritetsprövning av kommissionens förslag till direktiv om tillbörlig aktsamhet för företag i fråga om hållbarhet	7
Reservationer	11
Subsidiaritetsprövning av kommissionens förslag till direktiv om tillbörlig aktsamhet för företag i fråga om hållbarhet (M, SD, KD)	11
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	12
<i>Bilaga 2</i>	
Motiverat yttrande från Sveriges riksdag	13
<i>Bilaga 3</i>	
Reservanternas förslag till motiverat yttrande	14

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Subsidiaritetsprövning av kommissionens förslag till direktiv om tillbörlig aktsamhet för företag i fråga om hållbarhet

Riksdagen beslutar att lämna ett motiverat yttrande till Europaparlamentets, rådets och kommissionens ordförande med den lydelse som framgår av utskottets förslag i bilaga 2.

Reservation (M, SD, KD)

Stockholm den 12 maj 2022

På näringsutskottets vägnar

Carl-Oskar Bohlin

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Carl-Oskar Bohlin (M), Jennie Nilsson (S), Mattias Jonsson (S), Ann-Charlotte Hammar Johnsson (M), Mattias Bäckström Johansson (SD), Monica Haider (S), Helena Lindahl (C), Birger Lahti (V), Alexander Christiansson (SD), Camilla Brodin (KD), Åsa Eriksson (S), Arman Teimouri (L), Anders Frimert (S), Elisabeth Björnsdotter Rahm (M), Josef Fransson (SD), Rickard Nordin (C) och Lorentz Tovatt (MP).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

Kommissionen presenterade den 23 februari 2022 ett förslag till direktiv om tillbörlig aktsamhet för företag i fråga om hållbarhet.

Riksdagen har getts möjlighet att lämna ett motiverat yttrande över kommissionens förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om tillbörlig aktsamhet för företag i fråga om hållbarhet och om ändring av direktiv (EU) 2019/1937 (COM(2021) 557). Kammaren hänvisade den 1 april 2022 förslaget till näringsutskottet. Fristen för att lämna ett motiverat yttrande går ut den 25 maj 2022.

Regeringen lämnade faktapromemoria 2021/22:FPM71 Direktiv om tillbörlig aktsamhet för företag i fråga om hållbarhet till riksdagen den 31 mars 2022 som även inkluderar regeringens bedömning av subsidiaritetsfrågan. Regeringen lämnade den 8 april 2022 en promemoria där regeringens bedömning av subsidiaritetsfrågan kompletteras. Den 19 april 2022 beslutade utskottet att begära ytterligare information om regeringens bedömning av tillämpningen av subsidiaritetsprincipen i direktivförslaget. Regeringen informerade muntligen utskottet om sin bedömning vid sammanträdet den 5 maj 2022.

Bakgrund

Enligt kommissionen är företagens agerande i alla sektorer av ekonomin avgörande för omställning till en klimatneutral och grön ekonomi i linje med den europeiska gröna given och för att uppnå FN:s mål för hållbar utveckling, vilket kräver omfattande åtgärder för att begränsa de negativa konsekvenserna för de mänskliga rättigheterna och miljön i företagens värdekedjor, att hållbarhet integreras i företagets lednings- och förvaltningssystem och att företagets beslut utformas med hänsyn till dessa värden för att förstärka företagets resiliens på längre sikt. Frivilliga åtgärder, som de befintliga internationella frivilliga standarderna för ansvarsfullt företagande, verkar inte ha lett till någon storskalig förbättring bland sektorerna, och som en följd av detta har externa negativa effekter av produktionen och konsumtionen inom EU kunnat konstateras både inom och utanför unionen, t.ex. tvångsarbete, barnarbete, otillräcklig hälsa och säkerhet på arbetsplatsen och utnyttjande av arbetskraft samt miljöproblem som utsläpp av växthusgaser, föroreningar eller förlust av biologisk mångfald och förstörelse av ekosystem.

Samtidigt har flera medlemsstater tagit fram nya rättsliga ramar för företagets tillbörliga aktsamhet, vilket även innebär en fragmentering som riskerar att undergräva rättssäkerheten och de rättvisa konkurrensförhållandena för företagen på den inre marknaden. För att motverka denna fragmentering som riskerar att uppstå om medlemsstaterna agerar på egen hand och för att öka

respekten för mänskliga rättigheter och miljöskydd och skapa rättvisa konkurrensförhållanden för företag inom unionen presenterade kommissionen den 23 februari 2022 ett förslag till direktiv om tillbörlig aktsamhet för företag i fråga om hållbarhet (COM(2022) 71).

Kommissionens förslag

Kommissionen anför att det föreslagna direktivet kommer att utgöra en övergripande ram som säkerställer att företag som är verksamma på den inre marknaden bidrar till respekten för de mänskliga rättigheterna och miljön i sin egen verksamhet och genom sina värdekedjor, genom att identifiera, förebygga, begränsa och åtgärda negativa konsekvenser för de mänskliga rättigheterna och miljön och genom att införa lämpliga system och åtgärder för ledning och förvaltning för detta ändamål.

Syftet med direktivet är att förbättra metoderna för företagsstyrning så att förfaranden för hantering och begränsning av risker och konsekvenser för mänskliga rättigheter och miljö, inklusive de som härrör från värdekedjor, införlivas i företagens strategier. Direktivet syftar vidare till att undvika fragmentering av kraven på tillbörlig aktsamhet på den inre marknaden och skapa rättssäkerhet för företag och berörda aktörer när det gäller förväntat agerande och ansvar. Därtill ska direktivet öka företagens ansvarsskyldighet för negativa konsekvenser och säkerställa samstämmigheten mellan företagen när det gäller skyldigheterna i befintliga och planerade EU-initiativ om ansvarsfullt företagande. Direktivet ska även förbättra tillgången till korrigerande åtgärder för de som har påverkats av negativa konsekvenser för de mänskliga rättigheterna och miljön på grund av företagens agerande. Slutligen syftar direktivet till att införa ett övergripande instrument med inriktning på företagens processer, inbegripet värdekedjan, som kompletterar andra åtgärder som har trätt i kraft eller föreslagits och som är direkt inriktade på vissa särskilda hållbarhetsutmaningar eller är tillämpliga i vissa specifika sektorer, främst inom unionen.

Direktivet fastställer en skyldighet för berörda företag att visa tillbörlig aktsamhet (due diligence). Företagen ska upprätta en särskild policy kring tillbörlig aktsamhet och integrera tillbörlig aktsamhet i alla sina policier, identifiera faktiska eller potentiella negativa konsekvenser för de mänskliga rättigheterna och miljön, förebygga eller lindra potentiella konsekvenser, och sätta stopp för eller minimera de faktiska konsekvenserna. De ska vidare inrätta och upprätthålla ett klagomålsförfarande, övervaka hur effektiva policyn och åtgärderna för tillbörlig aktsamhet är, och offentliggöra information om tillbörlig aktsamhet.

Enligt förslaget ska direktivet omfatta företag med fler än 500 anställda och en global omsättning om mer än 150 miljoner euro samt företag i vissa särskilt utpekade risksektorer med fler än 250 anställda och en global omsättning om mer än 40 miljoner euro. Som risksektorer räknas bl.a. textilbranschen, skogsbruket, jordbruket och gruvnäringen. Reglerna omfattar företagens verksam-

het i Sverige, på den inre marknaden och i tredjeländ. Även verksamhet i dotterföretag och hos underleverantörer omfattas. Förslaget omfattar även företag från tredjeländ som har en stor närvaro på den inre marknaden och föreslås tillämpas på tredjeländsföretag som genererade en nettoomsättning på minst 150 miljoner euro i unionen eller en nettoomsättning på mer än 40 miljoner euro men mindre än 150 miljoner euro inom en eller flera av sektorerna med stor miljöpåverkan. Dessa företag ska företrädas av en auktoriserad representant som är kontaktperson för den nationella tillsynsmyndigheten.

De företag som omfattas ska se till att de kan identifiera och avbryta risker i sin verksamhet, i sina dotterbolag och genom etablerade affärsförbindelser i sina värdekedjor i fråga om miljö och mänskliga rättigheter genom att utveckla preventiva och korrigerande handlingsplaner i konsultation med berörda intressenter. Intressenterna ska ha tillgång till en klagomekanism och möjlighet till skadestånd och dialog med det anmälda företaget om gottgörelse. Utöver drabbade personer ska även fackliga organisationer och civilsamhällsorganisationer kunna inge klagomål till företaget. Om skador uppstår ska företaget åtgärda skadorna och ersätta de drabbade.

Ansvar för risk respektive skada kan genom kontrakt föras nedåt genom värdekedjan (contractual cascading). Företaget ska få en kontraktsförsäkring genom avtalsenliga garantier (contractual assurances) av underleverantören om att denna lever upp till företagets uppförandekod och handlingsplaner. Kommissionen ska anta vägledningar om frivilliga standardavtalsklausuler (model contractual clauses). Verifiering av efterlevnad ska kunna ske via branschinitiativ eller tredje part.

Enligt förslaget ska företagen som omfattas av direktivet ha en plan för att säkerställa att deras affärsstrategi är förenlig med målet att begränsa den globala uppvärmningen till 1,5 grader Celsius i linje med Parisavtalet. Vissa företag ska även inkludera målsättningar för utsläppsminskningar.

Bolagsstyrelser i de företag som omfattas av direktivet ska vid beslutsfattande beakta vilka konsekvenser besluten får ur ett hållbarhetsperspektiv på kort, mellanlång och lång sikt. Det inkluderar, i tillämpliga fall, mänskliga rättigheter, klimatförändringar och miljömässiga konsekvenser. Bolagsledningen ska också se till att företagen uppfyller sina skyldigheter i fråga om tillbörlig aktsamhet. I det arbetet ska hänsyn tas till relevanta synpunkter från intressenter och civilsamhällets organisationer. Vidare ska företagen ta hänsyn till hur kraven på klimatomställningsstrategier och minskning av utsläpp har uppfyllts när rörliga ersättningar till styrelseledamöterna, den verkställande direktören och den vice verkställande direktören bestäms.

Medlemsstaterna ska se till att en eller flera myndigheter har tillsyn över att företagen följer reglerna. Tillsynsmyndigheterna ska även inrätta ett klagomålsförfarande. Vid bristande efterlevnad kan administrativa sanktioner och skadestånd bli påföljd. Formerna för dessa bestäms på nationell nivå. Medlemsstaterna förväntas även utveckla olika stödåtgärder, inklusive för små och medelstora företag.

Utskottets prövning

Subsidiaritetsprövning av kommissionens förslag till direktiv om tillbörlig aktsamhet för företag i fråga om hållbarhet

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen beslutar att lämna ett motiverat yttrande till Europaparlamentets, rådets och kommissionens ordförande med den lydelse som anges i bilaga 2.

Jämför reservationen (M, SD, KD).

Subsidiaritetsprövningen i riksdagen

Subsidiaritetsprincipen gäller enligt artikel 5.3 i fördraget om Europeiska unionen på de områden där EU inte har exklusiv befogenhet. Den innebär att EU ska vidta en åtgärd endast om och i den mån som målen för den planerade åtgärden inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna, vare sig på central nivå eller på regional och lokal nivå, och därför, på grund av den planerade åtgärdens omfattning eller verkningar, bättre kan uppnås på unionsnivå. Av orden endast och i den mån får enligt konstitutionsutskottet anses framgå att subsidiaritetsprövningen innefattar ett proportionalitetskriterium och att det av detta följer att den föreslagna åtgärden inte får gå utöver vad som är nödvändigt för att uppnå det eftersträvade målet med åtgärden. Ett utskott torde därför vara oförhindrat att inom ramen för subsidiaritetsprövningen även göra en sådan form av proportionalitetstest. Konstitutionsutskottet understryker dock att subsidiaritetsprövningen handlar om att avgöra om en åtgärd bör vidtas på medlemsstatsnivå eller på unionsnivå, inte om att framföra synpunkter i sak på den föreslagna åtgärden (bet. 2010/11:KU18 s. 21 f.).

Medlemsstaternas nationella parlament ska se till att subsidiaritetsprincipen följs i utkast till lagstiftningsakter. Enligt 9 kap. 20 § andra stycket riksdagsordningen (RO) ska riksdagen pröva om ett utkast till en av unionens lagstiftningsakter strider mot subsidiaritetsprincipen. Riksdagen prövar samtliga utkast till lagstiftningsakter som översänds i enlighet med protokoll nr 2 om tillämpningen av subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna.

Efter att ett utkast till lagstiftningsärende mottagits i riksdagen hänvisar kammaren utkastet till det utskott vars beredningsområde ärendet gäller. Detta utskott har sedan i uppgift att pröva om utkastet strider mot subsidiaritetsprincipen och, om det anser att så är fallet, lämna ett utlåtande till kammaren med förslag till ett motiverat yttrande till Europaparlamentets, rådets och kommissionens ordförande (10 kap. 3 § RO). Utskottet ska också lämna ett utlåtande om minst fem ledamöter av utskottet begär det. I annat fall ska utskottet

genom ett protokollsutdrag anmäla till kammaren att utkastet inte strider mot subsidiaritetsprincipen. Ett beslut i kammaren om ett motiverat yttrande ska meddelas Europaparlamentets, rådets och kommissionens ordförande genom en riksdagsskrivelse (11 kap. 21 § andra stycket RO).

Subsidiaritetsprincipen i det aktuella ärendet

Kommissionens bedömning av förslaget förenlighet med subsidiaritetsprincipen

Kommissionen anger att förslaget grundas på artikel 50 och artikel 114 i EUF-fördraget. Vidare anför kommissionen följande om förslaget förenlighet med subsidiaritetsprincipen:

För det första kommer medlemsstaternas lagstiftning på området i sig sannolikt inte att vara tillräcklig och ändamålsenlig. När det gäller specifika gränsöverskridande problem, däribland föroreningar, klimatförändring, biologisk mångfald etc., kommer enskilda insatser att motverkas om andra medlemsstater inte agerar. Internationella åtaganden som målen i Parisavtalet om klimatförändringar inom ramen för UNFCCC, konventionen om biologisk mångfald och andra multilaterala miljöavtal kommer sannolikt inte att kunna fullgöras av enskilda medlemsstater på egen hand. Dessutom har de risker som följer av de negativa konsekvenserna för mänskliga rättigheter och miljö i företagens värdekedjor ofta en gränsöverskridande effekt (t.ex. föroreningar, internationella leverans- och värdekedjor).

För det andra är många av företagen verksamma över hela EU eller hela världen. Värdekedjorna utökas till andra medlemsstater och allt oftare även till tredjeländer. Institutionella investerare som investerar över gränserna äger en stor del (38 procent) av de stora europeiska börsnoterade företagens sammanlagda börsvärde, vilket innebär att många företag har ett gränsöverskridande ägande och att deras verksamhet påverkas av föreskrifter i vissa länder eller en brist på åtgärder i andra. Detta är ett av skälen till att föregångsföretag ofta är tveksamma till att vidta ytterligare åtgärder för att hantera hållbarhetsfrågor, inbegripet de som förekommer i dagens värdekedjor, och att eftersträva rättvisa konkurrensförhållanden över gränserna.

För det tredje behöver företag som är verksamma både på och utanför den inre marknaden rättssäkerhet och rättvisa konkurrensvillkor för att kunna växa på ett hållbart sätt. Vissa medlemsstater har nyligen infört lagstiftning om tillbörlig aktsamhet, medan andra förbereder lagstiftning eller överväger åtgärder. Medlemsstaternas befintliga regler och de regler som håller på att utarbetas har lett till, och kommer att leda till, olika krav som riskerar att bli ineffektiva och leda till orättvisa konkurrensvillkor. Den varierande lagstiftningen om tillbörlig aktsamhet har betydande indirekta effekter på de leverantörer som levererar till olika företag som omfattas av olika lagstiftningar, eftersom skyldigheterna i praktiken omvandlas till avtalsklausuler. Om medlemsstaternas krav på tillbörlig aktsamhet är väsentligt olika uppstår en rättslig osäkerhet, en fragmentering av den inre marknaden samt ytterligare kostnader och svårigheter för företag och investerare som är verksamma över gränserna, såväl som för andra intressenter. Insatser på EU-nivå kan bidra till att undvika detta och har därmed ett mervärde.

Slutligen kan EU-insatser, jämfört med enskilda insatser av medlemsstaterna, säkerställa en stark europeisk röst i den politiska utvecklingen på global nivå.

Regeringens bedömning av förslagets förenlighet med subsidiaritetsprincipen

Regeringens bedömning anges i faktapromemoria 2021/22:FPM71 Direktiv om tillbörlig aktsamhet för företag i fråga om hållbarhet. Regeringen anför följande:

Kommissionen anser att förslaget är förenligt med proportionalitets- och subsidiaritetsprincipen. Kommissionen framhåller att det inte är möjligt att på ett tillfredställande sätt uppnå syftet med lagstiftningen genom åtgärder i enskilda medlemsstater eftersom problemet ligger på såväl unions- som global nivå. Åtgärder på unionsnivå är därför mest effektiva. Kommissionen anser också att förslaget är proportionerligt eftersom de föreslagna åtgärderna inte går utöver vad som krävs för att lösa problemen och uppnå målen med initiativet. Kommissionen poängterar särskilt att företagens kostnader för att se till att reglerna efterlevs har anpassats till storlek och resurser samt vilken riskprofil företaget har.

Bland annat med hänsyn till att flera medlemsstater har infört eller överväger att införa nationella regler om tillbörlig aktsamhet för företag ser regeringen positivt på att det föreslås EU-regler på området. Enhetliga regler underlättar inte minst för svenska företag att verka på den inre marknaden. Under förhandlingsarbetet avser regeringen att sträva efter ytterligare förtydliganden samt att de kostnader som regelverket ger upphov till är så låga som möjligt och försvarbara i förhållande till nyttan med reglerna samt att dessa inte får skapa alltför stor administrativ börda för det offentliga.

Vidare anger regeringen i en kompletterande promemoria (dnr. NU-1.8.4-1803-2021/22) följande:

Bland annat med hänsyn till att flera medlemsstater, däribland Nederländerna, Frankrike och Tyskland, har infört eller överväger att införa nationella regler om tillbörlig aktsamhet för företag ser regeringen positivt på att det föreslås EU-regler på området. Enhetliga regler blir mer effektiva än enskilda länders olika regler som dessutom riskerar att skapa rättsosäkerhet. En enhetlig ordning underlättar den gränsöverskridande handeln i allmänhet och för svensk del kommer förslaget innebära att det blir enklare för svenska företag att verka på den inre marknaden. Det är dock viktigt att i förhandlingarna sträva efter ytterligare förtydliganden, att de kostnader som regelverket ger upphov till är så låga som möjligt och försvarbara i förhållande till nyttan med reglerna, därtill att dessa inte får skapa alltför stor administrativ börda för det offentliga samt att den svenska bolagsstyrningsmodellen värnas. Regeringen bedömer att förslaget i stort är förenligt med subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna.

Utskottets ställningstagande

Sverige är ett exporterande land och många av de svenska företagen är verksamma på den europeiska och den globala marknaden. Hållbarhetsfrågorna är för många svenska företag viktiga ur ett konkurrensperspektiv. Därför anser

utskottet att företag både inom och utanför den inre marknaden behöver rätts-säkerhet och rättvisa konkurrensvillkor för att kunna växa på ett hållbart sätt. Utskottet noterar att flera medlemsstater har infört eller överväger att införa nationella regler om tillbörlig aktsamhet för företag, varför även utskottet instämmer i kommissionens och regeringens syn på att enhetliga regler på EU-nivå blir mer effektiva än enskilda länders olika regler samtidigt som fragmentering och rättsosäkerhet undviks. Utskottet vill här förtydliga att den på det stora hela är positivt till kommissionens förslag till direktiv om tillbörlig aktsamhet för företag i fråga om hållbarhet. Däremot är utskottet kritiskt till vissa delar av kommissionens förslag som rör bolagsstyrning. Enligt utskottets uppfattning är kommissionens förslag till bestämmelser om att företagen ska ta vissa hänsyn när de fastställer rörliga ersättningar (artikel 15.3), aktsamhetsplikt för medlemmar av företagets ledning (artikel 25) och införande och övervakning av åtgärder för tillbörlig aktsamhet (artikel 26) inte förenliga med subsidiaritetsprincipen. Dessa frågor hanteras enligt utskottets mening bäst på den nationella nivån.

Därmed anser utskottet att kommissionens förslag i sin nuvarande utformning inte i alla delar är förenligt med subsidiaritetsprincipen. Utskottet föreslår därför att riksdagen lämnar ett motiverat yttrande till Europaparlamentets rådets och kommissionens ordförande med den lydelse som framgår av bilaga 2.

Reservationer

Subsidiaritetsprövning av kommissionens förslag till direktiv om tillbörlig aktsamhet för företag i fråga om hållbarhet (M, SD, KD)

av Carl-Oskar Bohlin (M), Ann-Charlotte Hammar Johnsson (M), Mattias Bäckström Johansson (SD), Alexander Christiansson (SD), Camilla Brodin (KD), Elisabeth Björnsdotter Rahm (M) och Josef Fransson (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut borde ha följande lydelse:

Riksdagen beslutar att lämna ett motiverat yttrande till Europaparlamentets, rådets och kommissionens ordförande med den lydelse som framgår av reservanternas förslag i bilaga 3.

Ställningstagande

Sverige är ett exporterande land och många av de svenska företagen är verksamma på den europeiska och den globala marknaden. Företag som verkar både på och utanför den inre marknaden behöver rättssäkerhet och rättvisa konkurrensvillkor för att kunna växa på ett hållbart sätt. Vi anser därför att harmonisering av lagstiftning generellt kan vara en bra utgångspunkt.

Däremot är vi kritiska till vissa delar av kommissionens förslag som rör bolagsstyrning. Enligt vår uppfattning är kommissionens förslag till bestämmelser om att företagen ska ta vissa hänsyn när de fastställer rörliga ersättningar (artikel 15.3), aktsamhetsplikt för medlemmar av företagets ledning (artikel 25) och införande och övervakning av åtgärder för tillbörlig aktsamhet (artikel 26) inte förenliga med subsidiaritetsprincipen. Frågor av denna typ som rör bolagsstyrning bör enligt vår mening förbli en nationell kompetens.

Dessutom anser vi att det redan i dag finns omfattande regler när det gäller frågor som berör mänskliga rättigheter och miljömålen i annan lagstiftning och svenska företag har under lång tid gått före i det här arbetet. Vi anser därför att det finns stora risker med att det förslag som kommissionen presenterat kommer att medföra ökad byråkratisering och ett större antal regler med ökande administrativa bördor som följd som tar fokus från företagets möjligheter att konkurrera internationellt. Vi ser därmed även en risk för att förslaget leder till att de svenska och de europeiska företagens konkurrenskraft försvagas och därför är vi kritiska till förslaget i dess helhet.

Sammantaget anser vi att kommissionens förslag strider mot subsidiaritetsprincipen och vi föreslår därför att riksdagen lämnar ett motiverat yttrande till Europaparlamentets, rådets och kommissionens ordförande med den lydelse som framgår av bilaga 3.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

*Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om tillbörlig
aktsamhet för företag i fråga om hållbarhet och om ändring av
direktiv (EU) 2019/1937, COM(2022) 71.*

BILAGA 2

Motiverat yttrande från Sveriges riksdag

Riksdagen har prövat kommissionens förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om tillbörlig aktsamhet för företag i fråga om hållbarhet (COM(2022) 71). Riksdagen vill med anledning av subsidiaritetsprövningen anföra följande.

Sverige är ett exporterande land och många av de svenska företagen är verksamma på den europeiska och den globala marknaden. Hållbarhetsfrågorna är för många svenska företag viktiga ur ett konkurrensperspektiv. Därför anser riksdagen att företag både inom och utanför den inre marknaden behöver rätts-säkerhet och rättvisa konkurrensvillkor för att kunna växa på ett hållbart sätt. Riksdagen noterar att flera medlemsstater har infört eller överväger att införa nationella regler om tillbörlig aktsamhet för företag, varför även riksdagen instämmer i kommissionens och regeringens syn på att enhetliga regler på EU-nivå blir mer effektiva än enskilda länders olika regler samtidigt som fragmentering och rättsosäkerhet undviks. Riksdagen vill här förtydliga att den på det stora hela är positiv till kommissionens förslag till direktiv om tillbörlig aktsamhet för företag i fråga om hållbarhet. **Däremot är riksdagen kritisk till vissa delar av kommissionens förslag som rör bolagsstyrning. Enligt riksdagens uppfattning är kommissionens förslag till bestämmelser om att företagen ska ta vissa hänsyn när de fastställer rörliga ersättningar (artikel 15.3), aktsamhetsplikt för medlemmar av företagets ledning (artikel 25) och införande och övervakning av åtgärder för tillbörlig aktsamhet (artikel 26) inte förenliga med subsidiaritetsprincipen. Dessa frågor hanteras enligt riksdagens mening bäst på den nationella nivån.**

Därmed anser riksdagen att kommissionens förslag i sin nuvarande utformning inte i alla delar är förenligt med subsidiaritetsprincipen.

BILAGA 3

Reservanternas förslag till motiverat yttrande

Motiverat yttrande från Sveriges riksdag

Riksdagen har prövat kommissionens förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om tillbörlig aktsamhet för företag i fråga om hållbarhet (COM(2022) 71). Riksdagen vill med anledning av subsidiaritetsprövningen anföra följande.

Sverige är ett exporterande land och många av de svenska företagen är verksamma på den europeiska och den globala marknaden. Företag som verkar både på och utanför den inre marknaden behöver rättssäkerhet och rättvisa konkurrensvillkor för att kunna växa på ett hållbart sätt. Riksdagen anser därför att harmonisering av lagstiftning generellt kan vara en bra utgångspunkt.

Däremot är riksdagen kritisk till vissa delar av kommissionens förslag som rör bolagsstyrning. Enligt riksdagens uppfattning är kommissionens förslag till bestämmelser om att företagen ska ta vissa hänsyn när de fastställer rörliga ersättningar (artikel 15.3), aktsamhetsplikt för medlemmar av företagets ledning (artikel 25) och införande och övervakning av åtgärder för tillbörlig aktsamhet (artikel 26) inte förenliga med subsidiaritetsprincipen. Frågor av denna typ som rör bolagsstyrning bör enligt riksdagens mening förbli en nationell kompetens.

Dessutom anser riksdagen att det redan i dag finns omfattande regler när det gäller frågor som berör mänskliga rättigheter och miljömålen i annan lagstiftning och svenska företag har under lång tid gått före i det här arbetet. Riksdagen anser därför att det finns stora risker med att det förslag som kommissionen presenterat kommer att medföra ökad byråkratisering och ett större antal regler med ökande administrativa bördor som följd som tar fokus från företagens möjligheter att konkurrera internationellt. Riksdagen ser därmed även en risk för att förslaget leder till att de svenska och de europeiska företagens konkurrenskraft försvagas och därför är riksdagen kritisk till förslaget i dess helhet.

Sammantaget anser riksdagen att kommissionens förslag strider mot subsidiaritetsprincipen.